

den blitt for lang. Den andre er at språket av og til blir for preget av forfatterens teoretiske bakgrunn, f.eks. i denne setningen (s. 119): «Selv om det finnes ulike diskursteoritiske tilnæringer, har de til felles at de bygger på en sosialkonstruktivistisk forståelse av samfunnet.» Både boken og budskapet ville vunnet på en kortere og enklere fremstilling. Likevel nøler jeg ikke med å anbefale den varmt til alle som arbeider i og med kommunenes helse- og omsorgstjeneste. Det er en viktig, klok og god bok.

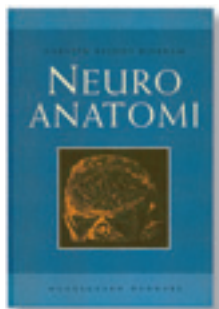
Peter F. Hjørt
Blommenholm

Ny lærebok i nevroanatomi

Carsten Reidies Bjarkam

Neuroanatomi

248 s, tab, ill. København: Munksgaard Danmark, 2004. Pris DKK 488
ISBN 87-628-0495-2

Dette er en helt ny introduksjonsbok i nevroanatomi som primært er beregnet på medisinstudenter. Forfatteren skriver at den i omfang tilsvarer eksamenskrav i nevroanatomi ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus

Universitet. Boken har utvilsomt et omfang som også gjør den nyttig som oppslagsbok senere, både i den kliniske delen av medisinstudiet og ved senere praksis som lege. Den kan med fordel både benyttes av generalister og spesialister i nevrofag.

Boken er inndelt i tre hovedavsnitt. Først gis i fire kapitler en generell oversikt over nervesystemets oppbygging, funksjon og utvikling. De neste seks kapitlene beskriver mer detaljert nervesystemets strukturelle oppbygging, før de siste seks kapitlene omhandler de strukturelle komponentenes funksjonelle samspill i sensoriske, motoriske, autonome og limbiske systemer. Til hvert av kapitlene er knyttet «kliniske noter» som gir eksempler på hvordan nevroanatomi forklarer og belyser sykdom.

Oppsettet og gjennomgangen er tradisjonell, og egentlig gitt ut fra et tema der struktur skal formidles. Det er rikelig med figurer, stort sett trefargede tegninger, samt enkelte fotografier. Illustrasjonene har god kvalitet og er enkle å forstå. Medisinske betegnelser er gitt både i latin og på dansk. Boken er gjennomgående lett å lese, selv om språket for en norsk leser stundom oppfattes som noe tungt.

Det gis utvilsomt en inngående beskrivelse av human nevroanatomi. Den er klart

mindre omfattende enn Per Brodals norske lærebok *Sentralnervesystemet*. Av samlet innhold på 237 sider utgjøres omkring halvparten av figurer med ledsagende tekst. I tillegg kommer en indeks på ca. ni sider. Boken er solid innbundet, skrevet på godt papir, er i A5-format, og den gir et tiltalende inntrykk.

Fremstillingen er tradisjonell og trygg. De kliniske eksemplene er noe tilfældige, men belyser viktigheten av strukturell kunnskap og forståelse. Fysiologiske og patofysiologiske forhold nevnes også, men kun for å belyse struktur. Boken kan trygt anbefales som lærebok i nevroanatomi for studenter og som oppslagsbok i senere praksis.

Nils Erik Gilhus

Nevrologisk avdeling og Institutt for klinisk medisin Haukeland Universitetssjukehus og Universitetet i Bergen

Panikk lidelse – det verste kan skje

Rolf Aarøe, Marit Øiesvold

Tenk hvis.....hva så?

En selvhjelps- og behandlingsmanual for panikk lidelser. 192 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2004. Pris NOK 250
ISBN 82-05-33337-8

Populærbøker om psykiske lidelser synes å være på moten og det må vi tro er et positivt trekk. En slik utvikling kan fremme åpenheten om psykiske lidelser og bidra til at mange som lever med sine plager i det skjulte,

kan driste seg til mer åpenhet. Håpet er at slik litteratur kan bidra til å bedre folkehelsen. Om så skjer, gjenstår foreløpig å se.

Dette er en lettlest og pedagogisk godt tilrettelagt bok om temaet bygd på kognitiv teori og behandlingstilnærming. Den er inndelt i fire deler med i alt 19 kapitler samt en sluttdel med vedlegg.

Første del går inn på en omfattende og tilgjengelig forklaring av hva panikk er. Boken er videre bygd opp rundt Eva, en 25 år gammel student, som får panikkanfall under forelesninger. Beskrivelser av samtaler med Eva, utspørringsteknikker, opplæring i den kognitive modell (del to) og instruksjon om «hjemmelekser» med dertil hørende skjemaer til selvutfylling (del tre) er med på å gi et nært og gjenkjennelig preg. Del fire er viet gruppebehandling av panikk lidelser med en nøye beskrevet manual for de 13 sesjonene behandlingen varer.

På slutten av hvert kapittel er det et sammendrag og de tre første delene har en kort innledning av hva som tas opp innenfor den delen. Dette er med på å gi den gode pedagogiske utformingen.

Forfatterne går i kapittel sju (del tre) langt i å garantere at alle symptomer, spesielt kroppslige, ved panikk lidelser ikke er farlig og at katastrofetankene derfor ikke blir bekreftet. En reservasjon gis ved omtalen av besvimelse som skyldes angst for å se blod. Vi husker medstudenter som gikk rett i gulvet første gang de overvar en operasjon der blodet fløt.

Omtale av atferdsstrategier forekommer (s. 81) som om det ikke var beskrevet før, men som er en gjentakelse av tidligere beskrivelse (s. 53). Videre dukker elementene i STAFF-modellen (s. 44) opp igjen senere (s. 101) uten henvisning til tidligere omtaler.

Til bruk i et rent selvhjelpsopplegg er det et spørsmål om hvor alvorlig symptomtrykk og invalidisering vedkommende kan ha før bruken av opplegget må overlates til profesjonelle behandlere. Eva er muligens et eksempel på grensen for hva som bør tas hånd om av behandlingsapparatet uten at dette er spesifikt omtalt.

Til tross for disse innvendinger er boken instruktiv og morsom å lese, den egner seg i første omgang godt som sengelektyre, deretter som hjelpemiddel for behandlere i møte med pasienter med panikk symptomer.

Tore Gude
Modum Bad
Vikersund